

MEDICINA SOCIAL

Per una política de Sanitat i assistència social

per Pere Domingo

*Discurs corresponent a la Sessió
Inaugural de la Acadèmia d'Hygiene
de Catalunya del 28 d'abril del 1936*

L'ANY 1932 portàvem a la consideració de l'Acadèmia, en una solenne sessió inaugural, les nostres idees sobre una possible orientació de la sanitat pública de Catalunya. No som justos en dir les nostres idees ja que aquell parlament resumia l'obra tan meravellosament encetada pel Sindicat de Metges de Catalunya i Balears i que va culminar en un llibre de ponències al qual contribuïren la majoria de persones que, en l'ordre purament tècnic, havien fins aleshores demostrat interès pels problemes sanitaris del nostre país.

Catalunya mancava encara de la seva autonomia i l'activitat previsorària del Sindicat de Metges ha de considerar-se benemèrita, ja que la movia una doble bona intenció: ésser útil a l'obra del nostre ressorgiment aportant els cabals del seu saber en l'ordre de l'assistència sanitària, i donar a més un exemple de respecte al sentit democràtic i liberal, que mai no ha de perdre la República, fent intervenir en aquella tasca tots els experts, amb l'objecte que la resultant signifiqui l'exponent viu de les nostres concepcions i possibilitats. L'obra del Sindicat de Metges si per la seva realització, era eminentment republicana i catalanista, pel seu contingut ple de seny i de consciència dels nostres mitjans és l'obra fonamental sobre la qual hauria d'haver-se basat la sanitat de Catalunya.

Quan el voluminós llibre de ponències va arribar a mans de l'honorable senyor President de la Generalitat, el malaguanyat Francesc Macià va comprendre tot seguit el què significava aquella obra per a la simplificació de l'esdevenidor sanitari de Catalunya, i tot seguit, va nomenar unes persones perquè d'aquell pla de conjunt anessin articulant les concepcions que podien ésser de realització immediata, sempre amb la idea que l'obra assolida, per molt fragmentària que fos, signifiqués una part harmònica amb un conjunt que el temps i les nostres possibilitats cuidarien d'anar realitzant totalment. Va néixer així el Consell Tècnic de Sanitat, organisme d'abast purament consul-

tiu que ràpidament va iniciar l'obra d'adaptació del treball del Sindicat de Metges als pressupostos i contingències que es derivaven de l'aprofitament dels antics organismes de l'Estat i de les Diputacions. Tot això va durar fins el moment de l'aprovació de l'Estatut de Catalunya i la formació del primer govern de la nostra Generalitat. Aleshores, quan un Conseller, amb plenitud de drets i poders tenia la responsabilitat en l'orientació dels afers sanitaris, el Consell Tècnic va creure un deure de delicadesa posar en mans del President Macià la seva dimissió. Així ho va fer i la realitat va demostrar que la dimissió havia estat acceptada ja que el Consell Tècnic no va tornar a reunir-se durant la primera època de la nostra autonomia. Un fet nou s'havia produït que ho justificava: l'entrada en funcions del Parlament de Catalunya. Evidentment pertocava a les seves comissions i al Conseller la tasca que fins aquell moment havia estat encomanada al Consell Tècnic, o, si més no, una part de la mateixa. Però no deixa d'ésser també cert que amb el Consell Tècnic va acabar l'etapa iniciada pel Sindicat de Metges i el sentit de l'obra per ell proposada.

Febrosament, amb el neguit que dona un exaltat sentiment patriòtic, va iniciar-se des de la Conselleria de Sanitat de la Generalitat l'edificació dels nostres organismes d'hygiene pública. Calia fer obra ràpidament i semblava temps perdut aquell que s'emprava per a discutir, controlar o consultar els diferents projectes abans que es materialitzessin en una realitat de govern. Era necessari crear i donar gestació ràpida a ço que es creés. Sense aquest sentit de la rapidesa era difícil comprendre una ànsia revolucionària. Sobraven juntes i mancaven homes dotats d'aquestes virtuts de realització. Semblava com si la vida de llibertat de Catalunya estigués en perill d'esgotar-se ràpidament i que per l'acumulació de l'obra que s'havia de realitzar es pretengués vitalitzar-la. Lluny del meu esperit la crítica, però sí que voldria exposar